

Anonimizētā versija

Tulkojums

C-26/22-1

Lieta C-26/22

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu

Iesniegšanas datums:

2022. gada 11. janvāris

Iesniedzējtiesa:

Verwaltungsgericht Wiesbaden (Vācija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2021. gada 23. decembris

Prasītājs:

UF

Atbildētāja:

Land Hessen

6 K 441/21.WI

**VERWALTUNGSGERICHT WIESBADEN [VĪSBĀDENES
ADMINISTRATĪVĀ TIESA]**

LĒMUMS

administratīvajā lietā

UF

[..]

prasītājs

[..] pret

*Land Hessen [Hesenes federālo zemi],
ko pārstāv Hessischer Beauftragter für Datenschutz und Informationsfreiheit*

[Hesenes federālās zemes pilnvarnieks datu aizsardzības un informācijas brīvības
jautājumos]
[..] atbildētāja

pieaicinātā persona:

SCHUFA Holding AG,

[..] **par** datu aizsardzības tiesībām

Verwaltungsgericht Wiesbaden – 6. palāta – [..]

2021. gada 23. decembrī nolēma:

I. Apturēt tiesvedību.

II. Atbilstoši LESD 267. pantam iesniegt Eiropas Savienības Tiesai šādus jautājumus prejudiciāla nolēmuma sniegšanai:

1) Vai Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula, turpmāk tekstā arī – “VDAR”; OV L 119, 2016. gada 4. maijs, 1. lpp.) 77. panta 1. punkts, lasot to kopā ar tās 78. panta 1. punktu, ir jāsaprot tādējādi, ka uzraudzības iestādes izdarītie secinājumi, kurus tā paziņo datu subjektam:

a) ir atbilde uz lūgumrakstu?

Vai tas līdz ar to nozīmē, ka tiesa uzraudzības iestādes lēmumu par sūdzību saskaņā ar VDAR 78. panta 1. punktu principā vērtē tikai saistībā ar to, vai iestāde ir izvērtējusi sūdzību, ir pienācīgi izvērtējusi sūdzības priekšmetu un ir informējusi sūdzības iesniedzēju par vērtējuma rezultātiem,

vai arī

b) ir jāsaprot kā administratīvs lēmums pēc būtības?

Vai tas līdz ar to nozīmē, ka tiesai ir jāpārbauda pilnībā uzraudzības iestādes lēmuma par sūdzību saturs saskaņā ar VDAR 78. panta 1. punktu un konkrētā gadījumā – piemēram, ja rīcības brīvība tiek samazināta līdz nullei – tiesa var arī noteikt uzraudzības iestādei pienākumu veikt konkrētu pasākumu VDAR 58. panta izpratnē?

2) Vai datu glabāšana privātā kredītu reģistrā, kurā bez konkrēta iemesla tiek glabāti personas dati, kas ietilpst tādos valsts reģistros kā “valsts datubāzēs” Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2015/848 (2015. gada 20. maijs) par maksātnespējas procedūrām (OV L 141/19, 2015. gada 5. jūnijs) 79. panta 4. un 5. punkta izpratnē, ar mērķi

pieprasījuma gadījumā nodrošināt piekļuvi, atbilst 2007. gada 12. decembra Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā arī – “Pamattiesību harta”, OV C 303, 1. lpp.) 7. un 8. pantam?

- 3.a) Vai privātās paralēlās datubāzes (it īpaši reģistra datubāzes), kas tiek izveidotas paralēli valsts datubāzēm un kurās dati no valsts datubāzēm (šajā gadījumā – paziņojumi par maksātnespēju) tiek glabāti ilgāk, nekā tas ir paredzēts šauri interpretējamā tiesiskajā regulējumā, kas ir ietverts Regulā (ES) 2015/848, lasot to kopā ar valsts tiesībām, ir principā likumīgas?
- 3.b) Ja atbilde uz 3.a) jautājumu ir apstiprinoša, vai no tiesībām “tikt aizmirstam” saskaņā ar VDAR 17. panta 1. punkta d) apakšpunktu izriet, ka šie dati ir jādzēš, ja ir beidzies paredzētais apstrādes ilgums valsts reģistrā?
- 4) Gadījumā, ja VDAR 6. panta 1. punkta pirmās daļas f) apakšpunkts var būt vienīgais juridiskais pamats datu glabāšanai privātos kredītu reģistros saistībā ar datiem, kas tiek glabāti arī valsts reģistros, vai uz jautājumu par kredītu reģistra legītimajām interesēm ir jāatbild apstiprinoši jau tad, ja šajā reģistrā dati no valsts reģistra tiek pārņemti bez konkrēta iemesla ar mērķi, lai šie dati būtu pieejami pieprasījuma gadījumā?
- 5) Vai, pamatojoties uz rīcības kodeksiem, kurus uzraudzības iestādes ir apstiprinājušas saskaņā ar VDAR noteikumu 40. pantu un kuros ir paredzēti pārbaudes un dzēšanas termiņi, kas ir ilgāki par valsts reģistros paredzētajiem glabāšanas termiņiem, var neveikt saskaņā ar VDAR 6. panta 1. punkta pirmās daļas f) apakšpunktu paredzēto līdzsvarošanu?

Pamatojums

I

- 1 *Verwaltungsgericht Wiesbaden* 6. palāta jau ar 2021. gada 31. augusta lēmumu (6 K 226/21.WI; C-552/21) uzdeva Eiropas Savienības Tiesai jautājumu par uzraudzības iestādes rīcības un paziņojuma juridisko raksturu saistībā ar datu subjektu, kas bija iesniedzis sūdzību. 6. palāta iesniedza arī jautājumus par ierakstiem no publiskajiem reģistriem, piemēram, no maksātnespējas tiesu publikācijām, kuru saturs pilnībā tiek pārņemts privāti uzturētā reģistrā. Tomēr lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu C-552/21 pamatā esošā prasība tika atsaukta, un līdz ar to lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu vairs nevarēja tikt uzturēts spēkā. Valsts tiesa joprojām uzskata, ka ir jāsniedz atbilde uz uzdotajiem principiālajiem jautājumiem, un līdz ar to tie vēlreiz tiek uzdoti saistībā ar šo lūgumu sniegt prejudiciālu jautājumu līdzīgā lietā.

- 2 Prasītājs šajā lietā tāpat iebilst pret parādu atlaišanas reģistrēšanu pieaicinātajā *Schufa Holding AG*, privātā kredītu reģistrā. Viņš lūdz atbildētāju noteikt šādi formulētā ieraksta *Schufa Holding AG* dzēšanu:

- 3 “Informācija, kas iegūta no valsts reģistriem.

Piešķirta parādu atlaišana.

Šī informācija tika iegūta no maksātnespējas tiesas publikācijām. Saistībā ar šo maksātnespējas procedūru mums tika sniegta informācija par parādu atlaišanas piešķiršanu.

Lieta Nr. 906IK1043-15PLZ30175.

Process maksātnespējas tiesā norisinās ar šo lietas numuru.

*Notikuma datums: 2020. gada
17. decembris.”*

- 4 Ar *Amtsgericht Hannover* [Hanoveres pirmās instances tiesas] 2020. gada 17. decembra lēmumu prasītājam tika piešķirta pirmstermiņa parādu atlaišana. Par to tika izdarīts ieraksts vietnē www.insolvenzbekanntmachungen.de. Ieraksts šajā vietnē tiek dzēsts pēc sešiem mēnešiem. Arī pieaicinātā *SCHUFA Holding GmbH* glabā šo ierakstu savā datubāzē. Prasītājs vērsās pie *SCHUFA* par šī ieraksta dzēšanu. Ņemot vērā minēto, *SCHUFA* viņu informēja, ka tā rīkojas, ņemot vērā VDAR. Arī saskaņā ar VDAR 17. pantu nepastāvot beznosacījuma tiesības uz personas datu dzēšanu. Ieraksts par parādu atlaišanu tiek dzēsts trīs gadus pēc tās reģistrēšanas. Arī likumdevējs esot atzinis, ka komercdarījumos informācija ir nepieciešama, kas nozīmē, ka kredītu informācijas sistēmā ir jābūt informācijai par maksāspēju. *InsBekV* [Verordnung zu öffentlichen Bekanntmachungen in Insolvenzverfahren im Internet, Rīkojuma par publiskiem paziņojumiem internetā maksātnespējas procedūrās] 3. panta 1. punktā paredzētais dzēšanas termiņš *SCHUFA* neesot piemērojams.
- 5 Prasītājs pret minēto vērsās pie atbildētājas ar 2021. gada 10. februāra vēstuli. Viņš norādīja, ka ieraksta par parādu atlaišanu glabāšana *SCHUFA* ir nelikumīga. Glabāšana pat neesot nepieciešama interešu aizsardzībai. Datu subjekta intereses nepārprotami esot svarīgākas. Piešķirtas parādu atlaišanas pielīdzināšana nenokārtotam maksājumam neesot pamatota. Pat ja pieņemtu, ka pazīmes apstrāde ir likumīga, pēc gada tā vairs neesot nepieciešama.
- 6 Atbildot uz minēto, atbildētāja ar 2021. gada 1. marta vēstuli prasītāju informēja, ka tā saprot prasītāja situāciju, bet ka *SCHUFA* drīkst glabāt ierakstus ar negatīvu informāciju par parādu atlaišanu ilgāku laikposmu, nekā tas ir paredzēts saistībā ar atbrīvojumu no prasījuma. Juridisko pamatu veidojot VDAR 6. panta 1. punkta b) un f) apakšpunkts, kā arī 2017. gada 30. jūnija *Bundesdatenschutzgesetz* [Federālā datu aizsardzības likuma] (*BGBI. I*, 2017. lpp., kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar 2021. gada 23. jūnija likumu, *BGBI. I*, 1858. lpp.; turpmāk tekstā – “*BDSG*”) 31. pants. Personas dati, kas vajadzīgi kredīspējas novērtēšanai, drīkstot

tikt glabāti tik ilgi, cik tas ir nepieciešams, lai sasniegtu mērķus, kuriem tie tiek glabāti. Novērtējot maksātspēju, esot pieļaujams, ka, ņemot vērā vienas personu grupas daļas rīcību, tiek izdarīti pieņēmumi par tādu citu personu rīcību, kuras arī pieder šai personu grupai, un ka tai tiek piešķirta nozīme no statistikas viedokļa.

- 7 Par minēto prasītājs ar viņa pārstāvja 2021. gada 6. aprīļa vēstuli cēla prasību. Viņš apgalvo, ka pieaicinātā persona nav veikusi interešu izvērtējumu un ka atbildētāja pret to nav iebildusi. Tomēr atbildētājai, veicot savus uzdevumus un īstenojot pilnvaras, esot pienākums veikt pasākumus, lai panāktu dzēšanu.

II

1) Eiropas Savienība Pamattiesību harta (turpmāk tekstā – “Pamattiesību harta”)

8 Pamattiesību hartas 7. pants

Privātās un ģimenes dzīves neaizskaramība

Ikvienai personai ir tiesības uz savas privātās un ģimenes dzīves, dzīvokļa un saziņas neaizskaramību.

9 Pamattiesību hartas 8. pants

Personas datu aizsardzība

1. Ikvienai personai ir tiesības uz savu personas datu aizsardzību.
2. Šādi dati ir jāapstrādā godprātīgi, noteiktiem mērķiem un ar attiecīgās personas piekrišanu vai ar citu likumīgu pamatojumu, kas paredzēts tiesību aktos. Ikvienam ir pieejas tiesības datiem, kas par viņu savākti, un tiesības ieviest labojumus šajos datos.
3. Atbilstību šiem noteikumiem kontrolē neatkarīga iestāde.

10 Pamattiesību hartas 47. pants

Tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību un taisnīgu tiesu. Ikvienai personai, kuras tiesības un brīvības, kas garantētas Savienības tiesībās, tikušas pārkāptas, ir tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību, ievērojot nosacījumus, kuri paredzēti šajā pantā. Ikvienai personai ir tiesības uz taisnīgu, atklātu un laikus veiktu lietas izskatīšanu neatkarīgā un objektīvā, tiesību aktos noteiktā tiesā. Ikvienai personai ir iespējas saņemt konsultāciju, aizstāvību un pārstāvību.

Juridiskā palīdzība tiek sniegta tiem, kam nav pietiekamu līdzekļu, ciktāl šī palīdzība ir nepieciešama, lai nodrošinātu efektīvu tiesiskuma īstenošanu.

2) EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) 2015/848 (2015. gada 20. maijs) (OV L 141, 2015. gada 5. jūnijs, 19. lpp.) par maksātnespējas procedūrām

11 78. pants

Datu aizsardzība

1. Uz personas datu apstrādi, ko saskaņā ar šo regulu veic dalībvalstīs, attiecas valsts noteikumi, ar kuriem īsteno Direktīvu 95/46/EK, ar noteikumu, ka netiek skartas apstrādes darbības, kas minētas Direktīvas 95/46/EK 3. panta 2. punktā.

2. Personas datu apstrādei, ko saskaņā ar šo regulu veic Komisija, piemēro Regulu (EK) Nr. 45/2001.

12 79. pants

Dalībvalstu pienākumi saistībā ar personas datu apstrādi valsts maksātnespējas reģistros

1. Katra dalībvalsts paziņo Komisijai tās fiziskās vai juridiskās personas, publiskas iestādes, aģentūras vai kādas citas struktūras vārdu vai nosaukumu, kura saskaņā ar valsts tiesībām ir norīkota pildīt par datu apstrādi atbildīgās personas funkcijas saskaņā ar Direktīvas 95/46/EK 2. panta d) punktu, lai to publicētu Eiropas e-tiesiskuma portālā.

2. Dalībvalstis nodrošina, lai tiktu īstenoti tehniski pasākumi, ar kuriem nodrošina apstrādāto personas datu drošību 24. pantā minētajos valsts maksātnespējas reģistros.

3. Dalībvalstis ir atbildīgas par pārbaužu veikšanu, lai pārliecinātos, ka par datu apstrādi atbildīgā persona, kas norīkota saskaņā ar Direktīvas 95/46/EK 2. panta d) punktu, nodrošina datu kvalitātes principu ievērošanu, jo īpaši valstu maksātnespējas reģistros glabāto datu precizitāti un atjaunināšanu.

4. Dalībvalstis saskaņā ar Direktīvu 95/46/EK ir atbildīgas par datu vākšanu un uzglabāšanu valsts datubāzēs un par lēmumiem, kas pieņemti, lai darītu šādus datus pieejamus savstarpēji savienotos reģistros, kurus var aplūkot, izmantojot Eiropas e-tiesiskuma portālu.

5. Saistībā ar informāciju, kas datu subjektiem būtu sniedzama, lai dotu tiem iespēju īstenot savas tiesības un jo īpaši tiesības uz datu dzēšanu, dalībvalstis informē datu subjektus par piekļuves laikposmu, kas noteikts maksātnespējas reģistros glabātajiem personas datiem.

3. Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula, OV L 119, 2016. gada 4. maijs, 1. lpp.)

13 VDAR 6. pants

Apstrādes likumīgums

1. Apstrāde ir likumīga tikai tādā apmērā un tikai tad, ja ir piemērojams vismaz viens no turpmāk minētajiem pamatojumiem:

- a) datu subjekts ir devis piekrišanu savu personas datu apstrādei vienam vai vairākiem konkrētiem nolūkiem;
- b) apstrāde ir vajadzīga līguma, kura līgumslēdzēja puse ir datu subjekts, izpildei vai pasākumu veikšanai pēc datu subjekta pieprasījuma pirms līguma noslēgšanas;
- c) apstrāde ir vajadzīga, lai izpildītu uz pārzini attiecināmu juridisku pienākumu;
- d) apstrāde ir vajadzīga, lai aizsargātu datu subjekta vai citas fiziskas personas vitālas intereses;
- e) apstrāde ir vajadzīga, lai izpildītu uzdevumu, ko veic sabiedrības interesēs vai īstenojot pārzinim likumīgi piešķirtās oficiālās pilnvaras;
- f) apstrāde ir vajadzīga pārziņa vai trešās personas leģitīmo interešu ievērošanai, izņemot, ja datu subjekta intereses vai pamattiesības un pamatbrīvības, kurām nepieciešama personas datu aizsardzība, ir svarīgākas par šādām interesēm, jo īpaši, ja datu subjekts ir bērns.

Pirmās daļas f) apakšpunktu nepiemēro apstrādei, ko veic publiskas iestādes, pildot savus uzdevumus.

[..]

14 VDAR 17. pants

Tiesības uz dzēšanu (tiesības “tikt aizmirstam”)

1. Datu subjektam ir tiesības panākt, lai pārzinis bez nepamatotas kavēšanās dzēstu datu subjekta personas datus, un pārziņa pienākums ir bez nepamatotas kavēšanās dzēst personas datus, ja pastāv viens no šādiem nosacījumiem:

- a) personas dati vairs nav nepieciešami saistībā ar nolūkiem, kādos tie tika vākti vai citādi apstrādāti;

- b) datu subjekts atsauc savu piekrišanu, uz kuras pamata veikta apstrāde saskaņā ar 6. panta 1. punkta a) apakšpunktu vai 9. panta 2. punkta a) apakšpunktu, un ja nav cita likumīga pamata apstrādei;
- c) datu subjekts iebilst pret apstrādi saskaņā ar 21. panta 1. punktu, un apstrādei nav nekāda svarīgāka leģitīma pamata, vai arī datu subjekts iebilst pret apstrādi saskaņā ar 21. panta 2. punktu;
- d) personas dati ir apstrādāti nelikumīgi;
- e) personas dati ir jādzēš, lai nodrošinātu, ka tiek pildīts juridisks pienākums, kas noteikts Savienības vai dalībvalsts tiesību aktos, kuri ir piemērojami pārzinim;
- f) personas dati ir savākti saistībā ar informācijas sabiedrības pakalpojumu piedāvāšanu, kā minēts 8. panta 1. punktā.

2. Ja pārzinis ir publiskojis personas datus un tā pienākums saskaņā ar 1. punktu ir minētos personas datus dzēst, pārzinis, ņemot vērā pieejamo tehnoloģiju un tās piemērošanas izmaksas, veic saprātīgus pasākumus, tostarp tehniskus pasākumus, lai informētu pārzinī, kas veic personas datu apstrādi, ka datu subjekts ir pieprasījis, lai minētie pārzinī dzēstu visas saites uz minētajiem personas datiem vai minēto personas datu kopijas vai atveidojumus.

15 **VDAR 77. pants**

Tiesības iesniegt sūdzību uzraudzības iestādē

1. Neskarot jebkākus citus administratīvos tiesību aizsardzības līdzekļus vai tiesību aizsardzību tiesā, katram datu subjektam ir tiesības iesniegt sūdzību uzraudzības iestādē, jo īpaši tajā dalībvalstī, kurā ir viņa pastāvīgā dzīvesvieta, darbavieta vai iespējamā pārkāpuma izdarīšanas vieta, ja datu subjekts uzskata, ka viņa personas datu apstrāde pārkāpj šo regulu.

16 **VDAR 78. pants**

Tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā pret uzraudzības iestādi

1. Neskarot jebkākus citus administratīvos vai ārpus tiesas tiesību aizsardzības līdzekļus, katrai fiziskai vai juridiskai personai ir tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā pret uzraudzības iestādes pieņemtu juridiski saistošu lēmumu, kas skar minētās personas.

2. Neskarot jebkākus citus administratīvos vai ārpus tiesas tiesību aizsardzības līdzekļus, katram datu subjektam ir tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā, ja uzraudzības iestāde, kas ir kompetenta, ievērojot 55. un 56. pantu, trīs mēnešu laikā neizskata sūdzību vai neinformē datu subjektu par sūdzības, kas iesniegta, ievērojot 77. pantu, izskatīšanas virzību vai rezultātiem.

3. Tiesvedību pret uzraudzības iestādi uzsāk tās dalībvalsts tiesā, kurā atrodas uzraudzības iestāde.

4) 1994. gada 5. oktobra Likums par maksātnespēju (BGBl. I, 2866. lpp.), kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar 2021. gada 16. jūlija likuma (BGBl. I, 2947. lpp.) 5. pantu

17 **InsO 9. pants – Publiskais paziņojums**

1. Publiska paziņošana notiek ar vienotu federālo zemju pārrobežu publikāciju internetā; tā var notikt arī izvilkumu veidā. Šajā ziņā parādnieks ir jānosauc vārdā, it īpaši norādot viņa adresi un uzņēmējdarbības nozari. Paziņošanu uzskata par notikušu, tiklīdz kopš publicēšanas ir pagājušas divas dienas.

2. Maksātnespējas tiesa var likt veikt papildu publikācijas, ciktāl tas ir paredzēts federālās zemes tiesībās. *Bundesministerium der Justiz und für Verbraucherschutz* [Federālā Tieslietu un patērētāju tiesību aizsardzības ministrija] tiek pilnvarota ar rīkojumu un *Bundesrat* [Bundesrāta] piekrišanu noteikt vienotās federālo zemju pārrobežu publikācijas internetā kārtību. Šajā ziņā jo īpaši ir jāparedz atcelšanas termiņi, kā arī noteikumi, kas nodrošina, ka publikācijas:

1) paliek neskartas, pilnīgas un aktuālas;

2) jebkurā brīdī var tikt klasificētas atkarībā no to izcelsmes.

3. Ar publisko paziņojumu pietiek, lai pierādītu paziņošanu visām ieinteresētajām personām, pat ja šis likums papildus tam paredz īpašu paziņošanas veidu.

18 **InsO 286. pants – Principi**

Ja parādnieks ir fiziska persona, viņš saskaņā ar 287.–303.a pantā paredzētajiem noteikumiem tiek atbrīvots no saistībām, kas maksātnespējas procedūrā nav tikušas izpildītas pret maksātnespējas kreditoriem.

19 **InsO 287.a pants – Maksātnespējas tiesas lēmums**

1. Ja pieteikums par parādu atlaišanu ir pieņemams, maksātnespējas tiesnesis ar rīkojumu konstatē, ka parādnieks saņem parādu atlaišanu, ja tas izpilda 295. un 295.a pantā paredzētos pienākumus un ja nav izpildīti atteikuma nosacījumi saskaņā ar 290. un 297.–298. pantu. Lēmums ir jāpaziņo publiski. Parādnieks lēmumu uzreiz var pārsūdzēt.

5. 2002. gada 12. februāra *Verordnung zu öffentlichen Bekanntmachungen in Insolvenzverfahren im Internet* [Rīkojums par publiskiem paziņojumiem internetā maksātnespējas procedūrās] (BGBl. I, 2002, 677. lpp.)

20 § 1

Publiskiem paziņojumiem maksātnespējas procedūrās internetā ir jāatbilst šī rīkojuma prasībām. Publikācijā var norādīt tikai uz datiem, kas ir jādara zināmi saskaņā ar Likumu par maksātnespēju vai citām tiesību normām, kurās ir paredzēta publiska paziņošana maksātnespējas procedūrās.

21 § 3. Dzēšanas termiņi

1. Ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc maksātnespējas procedūras izbeigšanas vai apturēšanas spēkā stāšanās dienas informācijas un komunikāciju sistēmā tiek dzēsta no maksātnespējas procedūras izrietošo datu, tostarp procedūras sākšanas, publikācija. Ja procedūra netiek uzsākta, termiņu sāk skaitīt no publicēto drošības pasākumu atcelšanas brīža.

2. Publikācijām saistībā ar parādu atlaišanas procedūru, tostarp tāda lēmuma publicēšanai, kas ir paredzēts Likuma par maksātnespēju 289. pantā, piemēro 1. punkta pirmo teikumu ar nosacījumu, ka termiņu sāk skaitīt no brīža, kad lēmums par parādu atlaišanu ir stājies spēkā.

3. Pārējās Likumā par maksātnespēju paredzētās publikācijas tiek dzēstas vienu mēnesi pēc pirmās publicēšanas dienas.

6) 2017. gada 30. jūnija *Bundesdatenschutzgesetz* [Federālais datu aizsardzības likums] (turpmāk tekstā – “BDSG”) (BGBl. I, 2097. lpp., kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar 2021. gada 23. jūnija likumu, BGBl. I, 1858. lpp.)

22 BDSG § 31

Saimnieciskās dzīves aizsardzība saistībā ar *Scoring* un informāciju par maksātnespēju

1. Varbūtības vērtības izmantošana saistībā ar fiziskas personas konkrētu rīcību nākotnē, lai izņemtu par līgumattiecību nodibināšanu, izpildi vai izbeigšanu ar šo personu (*Scoring*), ir atļauta tikai tad, ja:

- 1) ir tikuši ievēroti datu aizsardzības tiesību aktos ietvertie noteikumi;
- 2) dati, kas ir tikuši izmantoti, lai aprēķinātu varbūtības vērtību, pamatojoties uz zinātniski atzītu matemātiski statistisku metodi, pierādāmā veidā ir būtiski, lai aprēķinātu konkrētās rīcības iespējamību;

- 3) varbūtības vērtības aprēķinā nav tikuši izmantoti tikai adreses dati; un
- 4) ja tiek izmantoti adreses dati, datu subjekts pirms varbūtības vērtības aprēķināšanas, ir ticis informēts par šo datu paredzēto izmantošanu; informācijas sniegšana ir jādokumentē.

[..]

III

1) Par pirmo prejudiciālo jautājumu

- 23 Atbildētāja uzraudzības iestāde saistībā ar lūgumu atzīt par pieņemamu apelācijas sūdzību tiesvedībā, kurā runa ir arī par parādu atlaišanu un *SCHUFA Holding AG* (VG Wiesbaden 2021. gada 7. jūnija spriedums, lieta Nr. 6 K 307/20.WI), puda viedokli, ka VDAR 77. panta 1. punktā nav paredzēts, ka tiesai būtu jāpārbauda, vai lēmums par sūdzību ir pareizs pēc būtības. Runa drīzāk esot par tiesībām iesniegt sūdzību, kuru saturs ir pielīdzināms tiesībām iesniegt lūgumrakstu un kuras tiesa var pārbaudīt tikai ierobežotā apmērā. Veicot pārbaudi tiesā, “efektīva” tiesību aizsardzība aprobežojoties ar to, ka iestāde vispār lemj par datu subjekta sūdzību un minētajos termiņos informē viņu par sūdzības izskatīšanas stadiju un iznākumu. VDAR 78. panta 1. punktā neesot paredzēta plašāka pārbaude tiesā.
- 24 Saistībā ar valsts uzraudzības iestādes lēmumu juridisko raksturu saskaņā ar VDAR 77. pantu tiek pausti atšķirīgi juridiskie viedokļi. Judikatūrā, no vienas puses, tiek norādīts, ka sūdzības izskatīšana ir jāvērtē, ņemot vērā lūgumrakstu izskatīšanas kritēriju, proti, ka sūdzības izskatīšana ir jāuzskata par atbilstošu, ja atbildētājs noskaidro faktus un nepamato savu juridisko vērtējumu par sūdzības argumentāciju un priekšmetu tikai formāli, kā arī informē par šo iznākumu sūdzības iesniedzēju [..]. Judikatūrā, kas balstās uz lūgumrakstam līdzīgām tiesībām, tiek argumentēts, ka ar VDAR 77. panta 1. punktu nekas nav mainījies, salīdzinot ar iepriekš spēkā esošajām tiesībām (Direktīvas 95/46/EK 28. panta 4. punkts).
- 25 Iesniedzējtiesai ir šaubas par to, vai šis uzskats atbilst VDAR 77. panta 1. punktam. Saskaņā ar VDAR 77. panta 1. punktu tieši nepietiek ar to, ka iestāde sūdzību tikai izskata, atbilstoši pārbauda sūdzības priekšmetu un sniedz informāciju par pārbaudes rezultātu. Tas tāpēc, ka šajā gadījumā judikatūrā izstrādātie principi atbilst saistībā ar lūgumrakstu izstrādātajiem principiem un tāpēc ierobežo tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā pret uzraudzības iestādi saskaņā ar VDAR 78. panta 1. punktu.
- 26 Sākotnējais Direktīvas 95/46/EK 28. panta 4. punkts gan bija formulēts līdzīgi kā tagad spēkā esošais VDAR 77. panta 1. punkts, un saskaņā ar iepriekš spēkā esošajām tiesībām Vācijā tika pieņemta lūgumrakstam līdzīga procedūra. Taču Direktīvā 95/46/EK nebija ietverta prasība par efektīvu tiesisko aizsardzību, kā tas ir tagad (VDAR 78. pants; skat. arī Direktīvas (ES) 2016/680 53. pantu). Tas

tāpēc, ka tagad Eiropas tiesībās tiek norādīts uz efektīvu tiesību aizsardzību saskaņā ar Pamattiesību hartas 47. pantu (skat. VDAR 1. panta 2. punktu un Direktīvas (ES) 2016/680 1. panta 2. punktu). Tādējādi Eiropas likumdevējs ir skaidri nošķīris *efektīvu* tiesību aizsardzību un lūgumrakstu (Pamattiesību hartas 44. pants). Vērtējums, kas ir līdzīgs lūgumraksta gadījumā veiktajam vērtējumam, šajā situācijā katrā ziņā nozīmētu, ka var tikt izmantots nevis efektīvs tiesību aizsardzības līdzeklis, bet gan tikai “kaut kāds” tiesību aizsardzības līdzeklis.

- 27 Tādā gadījumā VDAR īstenošana būtu ļoti lielā mērā atkarīga no privātu tiesību aizsardzības līdzekļu izmantošanas VDAR 79. panta izpratnē, un tāpēc tas galvenokārt būtu privāts uzdevums. Tas, ka minētais nevar atbilst VDAR jēgai, izriet no fakta, ka VDAR prasību īstenošana ir dalībvalstu un to valsts administrāciju uzdevums (VDAR 57. panta 1. punkta a) apakšpunkts). It īpaši VDAR 51. panta 1. punktā *expressis verbis* paredzētais valsts uzraudzības iestāžu uzdevums aizsargāt fizisku personu pamattiesības un pamatbrīvības saistībā ar apstrādi netiktu izpildīts, ja no uzraudzības iestādes nevarētu tikt pieprasīts veikt savas funkcijas, izmantojot efektīvus tiesību aizsardzības līdzekļus. Šādu secinājumu var izdarīt arī no 141. apsvēruma. Saskaņā ar to katrai fiziskai personai ir tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzības līdzekli, “ja uzraudzības iestāde nereaģē uz sūdzību, [...] kad šāda rīcība ir nepieciešama, lai aizsargātu datu subjekta tiesības”.
- 28 Ņemot vērā VDAR, kā arī Regulas (ES) 2016/680 mērķi saistībā ar Pamattiesību hartas 7. un 8. panta transponēšanu nodrošināt fizisko personu pamattiesību un brīvību, it īpaši tiesību uz privātās dzīves neaizskaramību un tiesību uz personas datu aizsardzību, efektīvu aizsardzību, tiesību iesniegt sūdzību izskatīšanu nevar interpretēt tik šauri, ka uzraudzības iestādei būtu jārikojas tikai “kaut kā” (šajā nozīmē arī Tiesas 2021. gada 15. jūnija spriedums C-645/19, ECLI:EU:C:2021:483, 91. punkts). Ņemot vērā arī to, ka pārrobežu apstrādes gadījumā arī citas dalībvalsts uzraudzības iestāde varētu konstatēt, ka attiecīgā datu apstrāde ir pretrunā VDAR iekļautajiem noteikumiem (skat. Tiesas 2021. gada 15. jūnija spriedumu C-645/19), tiesai tieši ir jābūt pārbaudes pilnvarām saistībā ar valsts uzraudzības iestādes attiecīgo lēmumu sūdzības procedūrā saskaņā ar VDAR 77. panta f) punktu.
- 29 OVG Koblenz [Oberverwaltungsgericht Koblenz, Koblencas federālās zemes Augstākā administratīvā tiesa], kas ar 2020. gada 26. oktobra spriedumu (lieta Nr. 10 A 10613/20.OVG) tajā izskatīšanā esošajā lietā nolēma, ka sūdzības iesniedzējam nav nedz tiesības uz lēmumu ar konkrētu saturu, nedz uz konkrētu lēmumu pēc būtības, jautājumu par Regulu (ES) 2016/679, šajā gadījumā VDAR 78. panta 1. punktu, tajā izskatīšanā esošajā lietā neiesniedza Eiropas Savienības Tiesai galīgas atbildes sniegšanai.
- 30 Taču tiesas ieskatā uzraudzības iestādei ir novērtējuma un rīcības brīvība. Saskaņā ar VDAR 57. panta 1. punkta a) apakšpunktu katrai uzraudzības iestādei ir jāuzrauga un jāīsteno šīs regulas piemērošana. VDAR 58. pantā ir reglamentētas uzraudzības iestādes pilnvaras (šajā ziņā skat. arī Tiesas 2021. gada 14. jūnija

spriedumu C-645/19). Šajā ziņā procedūra nekādi neatšķiras no trīspusējām situācijām valsts tiesībās, kurās persona, kura lūdz tiesisko aizsardzību, vēlas panākt valsts iestāžu rīcību, lai uzliktu pienākumu privātai trešajai personai subjektīvi publisko tiesību īstenošanas nolūkā. Arī šajā gadījumā iestādei, kā apgalvo sūdzības iesniedzējs, ir jāveic pilnīga fakta noskaidrošana un jārikojas saskaņā ar tai piešķirtajām ierobežotām pilnvarām. Tomēr šajā ziņā rīcības brīvība ir samazināta līdz nullei, ja ir tikušas pārkāptas subjektīvi publiskās tiesības. Šajā ziņā un situācijā nekas neliecina par to, ka trešās skartās personas – sūdzības iesniedzēja – iniciēta sūdzības procedūra pret uzraudzības iestādi saskaņā ar VDAR nevar tikt vērtēta tāpat kā tas notiek Vācijas administratīvo tiesu gadu desmitus ilgajā praksē saskaņā ar valsts tiesībām.

- 31 Lai nodrošinātu vienveidīgu interpretāciju, ir nepieciešama atbilde uz pirmo jautājumu. Šajā ziņā iesniedzējtiesa, ņemot vērā iepriekš izklāstīto, vēlas veikt interpretāciju tādējādi, ka tiesai ir pilnībā jāpārbauda uzraudzības iestādes lēmuma pēc būtības saturs, taču uzraudzības iestādei var tikt noteikts pienākums rīkoties tikai tad, ja nav iespējams identificēt likumīgas alternatīvas (kā tas ir novērtējuma brīvības samazināšanas līdz nullei gadījumā). Tikai šādā veidā var tikt nodrošināta efektīva tiesību aizsardzība. Arī ja uzraudzības iestāde ir pilnībā neatkarīga (skat. Tiesas 2010. gada 9. marta spriedumu C-518/07, ECLI:EU:C:2010:125), šī neatkarība nevar būt par iemeslu patvaļīgai nesodāmai rīcībai, kas tā būtu lūgumrakstam līdzīgā gadījumā.

2) Par otro līdz piekto jautājumu

- 32 Privātie kredītu reģistri saņem no valsts, šajā gadījumā – pieaicinātā *Schufa Holding AG* no Reinlandes-Pfalces tiesu administrācijas, visus ierakstus no publiskajiem reģistriem, šajā gadījumā – parādnieku un maksātnespējas reģistriem. Precīzāk, šajā lietā runa ir par parādu atlaišanas iekļaušanu un publisku paziņošanu Vācijas federālo zemju uzdevumā Ziemeļreinas-Vestfālenes pārvaldītajā interneta vietnē “insolvenzbekanntmachungen.de”. Nav skaidrs, vai pastāv tiesiskais regulējums par kopīgu procedūru saskaņā ar VDAR 26. pantu.
- 33 Šajā ziņā jautājums, kas rodas, ņemot vērā Pamattiesību hartas 6. un 7. pantu, ir par to, vai publiskajos reģistros izdarītie ieraksti var tikt pilnībā pārņemti privāti pārvaldītajos reģistros, nepastāvot konkrētam datu glabāšanas iemeslam privātajā kredītu reģistrā. Gluži pretēji, glabāšanas mērķis ir ļaut izmantot datus gadījumā, ja saimnieciskās darbības subjekts, piemēram, banka, lūdz sniegt informāciju. Uz jautājumu par to, vai šāda informācija vispār kaut kad tiek pieprasīta, šajā ziņā vispār netiek atbildēts. Galu galā tas izraisa datu glabāšanas turpināšanos, it īpaši tad, ja valsts reģistrā dati jau ir dzēsti tādēļ, ka ir beidzies glabāšanas termiņš.
- 34 Lai gan valsts tiesībās (*BDSG* 31. pants) ir ietverti noteikumi par reģistru veiktu t.s. *Scoring*, tie tiek piemēroti tikai tad, ja tie atbilst (Eiropas) datu aizsardzības tiesībām, *BDSG* 31. panta 1. punkta 1) apakšpunkts. Valsts tiesībās nav paredzēts dzēšanas termiņš attiecībā uz kredītu reģistru datubāzēm.

- 35 Šajā lietā atbildētāja izdara pieņēmumu par to, ka šo personas datu mērķis ir maksātspējas vērtējums un tie var tikt glabāti tik ilgi, cik tas ir nepieciešams, lai sasniegtu mērķi, ar kuru tie ir tikuši saglabāti. Tā kā valsts likumdevējs nav pieņēmis tiesisko regulējumu, uzraudzības iestādes ar kredītu reģistru apvienību ir noslēgušas t.s. “Codes of Conduct”, kas paredz dzēšanu precīzi trīs gadus pēc iekļaušanas attiecīgā kredītu reģistra datubāzē (skat. Apvienības “Die Wirtschaftsauskunfteien e. V.” 2018. gada 25. maija “Verhaltensregeln für die Prüf- und Löschfristen von personenbezogenen Daten durch die deutschen Wirtschaftsauskunfteien”, kurus saskaņā ar VDAR 40. pantu ir apstiprinājušas uzraudzības iestādes).
- 36 Minētā sekas ir tādas, ka ieraksts par lietas pamatā esošo parādu atlaišanu valsts reģistrā, kurā tiek paziņots par maksātnespēju, ir jādzēš pēc sešiem mēnešiem, taču privāto kredītu reģistru (tikai septiņi lieli uzņēmumi) gadījumā tas var tikt glabāts un apstrādāts, ja tiek lūgta piekļuve, daudz ilgāk, vajadzības gadījumā, vēl trīs gadus.
- 37 Iesniedzējtiesas ieskatā ir šaubas jau par to, vai šo datu “paralēla uzglabāšana” līdzās valsts reģistriem lielā skaitā privāto uzņēmumu ir pieļaujama. Šajā ziņā ir jānorāda, ka pieaicinātā persona *Schufa Holding AG* ir tikai viena no vairākiem reģistriem, un tāpēc dati bieži Vācijā tiek uzglabāti šādā veidā, kas nozīmē, ka tiek būtiski ierobežotas no Pamattiesību hartas 7. panta izrietošās pamattiesības. Tas tā ir it īpaši tāpēc, ka šāda “datu glabāšana” nav reglamentēta likumā un pamatoti, bet arī nepamatoti ar to var tikt lielā mērā ierobežota datu subjekta saimnieciskā darbība [..].
- 38 Jāpiebilst, ka saskaņā ar VDAR datu apstrāde un līdz ar to glabāšana ir pieļaujama tikai tad, ja ir izpildīts kāds no VDAR 6. panta 1. punktā paredzētajiem nosacījumiem. Šajā gadījumā runa var būt tikai par VDAR 6. panta 1. punkta pirmās daļas f) apakšpunktu. Tas tāpēc, ka pieaicinātā persona kā saimnieciski aktīvs uzņēmums nepilda uzdevumu sabiedrības interesēs vai neīsteno valsts varu (VDAR 6. panta 1. punkta pirmās daļas e) apakšpunkts).
- 39 Arī pārziņa (šajā gadījumā – *Schufa Holding AG*) vai trešās personas (piemēram, banka, kas piešķir kredītu) vispārīgas leģitīmās intereses saskaņā ar VDAR 6. panta 1. punkta pirmās daļas f) apakšpunktu ir vairāk nekā apšaubāmas. Labākajā gadījumā pastāv kredītu reģistra pamatinterese uz ieraksta par parādu atlaišanu saglabāšanu, jo runa ir par ekonomiski būtisku datumu un pieaicinātā persona ar to pelna naudu, ja tā to vēl vērtē, pārbaudot maksātspēju.
- 40 Taču tas ir pretrunā likumdevēja vērtējumam, kas ir ietverts Rīkojuma par publiskiem paziņojumiem internetā maksātnespējas procedūrās 3. pantā un atbilstoši kuram glabāšanas ilgums (tikai) maksātnespējas reģistrā ir seši mēneši [..]. No nepieciešamās līdzsvarošanas, šķiet, varētu izrietēt datu apstrādes pamatotība tikai tad, ja maksātnespējas reģistrā iekļautie dati patiešām ir nepieciešami, lai sniegtu informāciju par saimniecisko situāciju.

- 41 Jāpiebilst, ka Vācijas likumdevējs *InsBekV* 3. pantā paredz relatīvi īsu sešu mēnešu ilgu ieraksta par parādu atlaišanu glabāšanu maksātnespējas reģistrā. Savukārt *InsBekV* 3. panta tiesiskais regulējums balstās uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2015/848 (2015. gada 20. maijs) par maksātnespējas procedūrām (OV L 141, 19. lpp.) 79. panta 5. punktu, atbilstoši kuram dalībvalstīs informē datu subjektus par piekļuves laikposmu, kas noteikts maksātnespējas reģistros glabātajiem personas datiem, lai dotu tiem iespēju īstenot savas tiesības un jo īpaši tiesības uz datu dzēšanu. Šīs tiesības zūd, ja dati tiek glabāti lielā skaitā “privāto” reģistru, kuros tie tiek glabāti ilgāk.
- 42 Minētais liek uzdot principiālu jautājumu par to, vai maksātnespējas reģistra datus vispār var pilnībā pārņemt “privātā” datubāzē, ņemot vērā, ka kredītu reģistru leģitīmu interešu gadījumā drīkst lūgt maksātnespējas reģistru sniegt informāciju katrā ziņā tik ilgi, kamēr dati tajā tiek glabāti. Ja tiktu atļauta pieļaujama glabāšana kredītu reģistrā, notiktu paralēla datu glabāšana un datu subjektam tiktu liegta iespēja maksātnespējas tiesā izmantot tiesības uz datu dzēšanu. Tādējādi būtu runa par sava veida glabāšanas turpināšanos kredītu reģistros, kuros tiek glabāti dati. Iesniedzējtiesa apstrīd to, ka šāda glabāšana būtu jāatļauj, ņemot vērā Pamattiesību hartas 8. pantu un VDAR 6. panta 1. punkta pirmās daļas f) apakšpunktu. Tāpat datu subjektam būtu bieži jāizmanto savas tiesības visos kredītu reģistros, kas galu galā nozīmē, ka ir jāiesniedz vairāki dzēšanas pieteikumi, un tas apgrūtina efektīvu tiesību aizsardzību.
- 43 Ja uz jautājumu par valsts reģistru datu glabāšanu privātos uzņēmumos (kredītu reģistri) tiek atbildēts apstiprinoši, kā to šobrīd dara uzraudzības iestāde, rodas jautājums, vai, veicot VDAR 6. panta 1. punkta pirmās daļas f) apakšpunktā paredzēto līdzsvarošanu, ir jāņem vērā apstiprinātie privātie rīcības kodeksi saskaņā ar VDAR 40. pantu, kuri paredz standarta dzēšanas termiņus. Tādējādi pieaicinātā persona un uzraudzības iestāde pieņem, ka ieraksta par parādu atlaišanu saskaņā ar “Codes of Conduct” “uzglabāšana ir attaisnojama” trīs gadus.
- 44 Šajā ziņā palāta piekrīt *OLG Schleswig-Holstein* [*Schleswig-Holsteinische Oberlandesgericht*, Šlēsvigas-Holšteinas federālās zemes Augstākai administratīvai tiesai], kura pauž viedokli, ka rīcības kodeksu saistībā ar parāda atlaišanu II.2.b) punktā paredzētie pārbaudes un izslēgšanas termiņi ir pretrunā *InsO* 9. pantā un *InsoBekVO* 3. pantā ietvertajiem noteikumiem (*OLG Schleswig-Holstein* 2021. gada 4. jūnija spriedums lietā Nr. 17 U 15/21, II.1.c)cc). Tāpēc rīcības kodeksu pastāvēšana nenozīmē, ka datu apstrāde (glabāšana) ir likumīga. Līdz ar to šie noteikumi – arī ja tos ir apstiprinājušas uzraudzības iestādes – nevar tikt izmantoti, veicot nepieciešamo līdzsvarošanu saskaņā ar VDAR 6. panta 1. punkta pirmās daļas f) apakšpunktu; tas tā ir gan saistībā ar kredītu reģistra leģitīmajām interesēm, gan glabāšanas un tādējādi dzēšanas termiņiem.
- 45 Gluži pretēji, gadījumā, ja valsts reģistru dati tiek glabāti pieņemamā veidā kredītu reģistros, attiecībā uz šīm “privātpersonām” labākajā gadījumā būtu jābūt spēkā tiem pašiem glabāšanas un dzēšanas termiņiem, kas ir spēkā valsts reģistros.

Tas nozīmē, ka dati, kas valsts reģistrā ir jādzēš, vienlaikus būtu jādzēš arī visos privātajos kredītu reģistros, kas šos datus ir glabājušas paralēli.

- 46 Ņemot vērā, ka šajā lietā runa ir par principiālo jautājumu par valsts reģistru datu glabāšanu privātos uzņēmumos un, ja uz minēto jautājumu tiek atbildēts apstiprinoši, par jautājumu, kad šie dati tajos ir jādzēš, šī tiesvedība tiek apturēta un jautājumi tiek uzdoti Tiesai. Lēmums lietā galu galā būs jāpieņem atkarībā no Tiesas sniegtajām atbildēm uz šiem ļoti strīdīgajiem jautājumiem par Pamattiesību hartas 7. un 8. pantu, kā arī VDAR 6. panta 1. punkta pirmās daļas f) apakšpunktu.

IV

- 47 Lēmums nav pārsūdzams.

[..] Vīsbādene, 2022. gada 5. janvāris

[*omissis*: atzīme par norakstu]